

Alcohol 16min geen goed begin, doorstart: Think before you drink

Samenvatting projectplan

In de [Handleiding Lokaal alcoholbeleid](#) van de Voedsel en Warenautoriteit (2007) wordt het belang benadrukt van een integrale aanpak van alcoholproblematiek en wordt aangegeven dat effectief (lokaal) alcoholbeleid stoelt op vier beleidspijlers, namelijk publiek draagvlak en educatie, beleid en regelgeving, handhaving en vroegsignalering. Deze vier pijlers vormen dan ook de uitgangspunten voor het regionaal project 'Alcohol 16min geen goed begin'.

De werkgroep wil het protocol van het IVO implementeren in twee gemeenten in de regio Brabant-Noord. Het protocol biedt beroepskrachten werkend op school, op straat en in de jeugdhulpverlening handvatten om alcoholproblematiek bij jongeren (12-24 jaar) te signaleren, te bespreken met de jongeren en te verwijzen naar een laagdrempelig preventief contactmoment door een preventiemedewerker uit de verslavingszorg. In het protocol staat stapsgewijs beschreven hoe de daadwerkelijke implementatie zal plaatsvinden.

Resultaten

Er was draagvlak voor het toepassen van het protocol in de gemeenten Veghel en Sint Anthonis. Om het protocol te kunnen toepassen in de praktijk zijn de signaleerders getraind. Om gebruik van het protocol te stimuleren zijn er tools ontwikkeld, zoals een zakkaart met een verwijzing naar de 'watdrinkij' test. De test gaf jongeren inzicht in hun alcoholgebruik en was voor de signaleerder extra input voor ondersteuning. De deskundigheidsbevordering versterkte het netwerk van signaleerders. Een andere succesfactor was het contact en de samenwerking met de huisartsen. Een knelpunt dat naar voren kwam is de bewustwording bij jongeren over overmatig drinken, hetgeen veel tijd vergt. Hiervoor moet de signaleerder investeren in het bouwen aan een vertrouwensrelatie met de jongere. Een ander knelpunt was het bagatelliseren van alcoholgebruik door ouders. Veel signaleerders gaven aan dat ze tijdens de pilot niet meer jongeren hebben gesignaleerd dan voorheen, maar wel beter konden signaleren. Om inzicht te krijgen in het aantal gesignaleerde jongeren is een registratieformulier ontwikkeld. Het aantal registratieformulieren dat retour werd gestuurd, was lager dan verwacht.

De pilot heeft ook opgeleverd dat GGZ-medewerkers meer alert zijn op alcoholgebruik. Elke behandelaar gaat nu na of er sprake is van alcohol- en/of drugs(mis)gebruik. De GGZ Land van Cuijk heeft de problematiek rondom alcoholgebruik integraal opgenomen in de behandeling omdat alcoholgebruik vaak samenhangt met een stoornis en/of complexere problematiek.

Publicaties en producten

- [Samenwerkingsconvenant tussen gemeente Sint Anthonis en partners](#)
- Evaluatie pilot vroegsignalering risicovol alcoholgebruik jongeren in Sint Anthonis
- Evaluatie pilot vroegsignalering risicovol alcoholgebruik jongeren in Veghel
- Borging vroegsignaleren alcohol Sint Anthonis en Veghel
- Preventie en handavingsplan alcohol gemeente Oss
- Workshop vroegsignaleren alcohol jongeren verzorgd tijdens alcoholcongres (26 juni 2013)

Juni 2015

Gezonde Slagkracht

Het programma Gezonde Slagkracht stimuleert een lokaal, integraal gezondheidsbeleid, met het voorkomen en beperken van overgewicht, alcohol, roken en drugs. Gezonde Slagkracht ondersteunt gemeenten om hun gezondheidsbeleid (verder) te ontwikkelen. Kennisdeling is daarbij belangrijk!

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
Fax 070 349 51 00
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling.
ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én
stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis –
om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdp opdrachtgevers het ministerie
van VWS en NWO.

- Certificaat deskundigheidsbevordering
- Artikel Gelderlander november en december 2011
- Praktijkgerichte tools, zoals een zakkaart en een teaser om de alcoholcheck te stimuleren
- Filmpje 'vroegsignalering' van Think Before You Drink
- [Filmpje Slagkracht in Beeld: Veghel](#)
- [Filmpje Slagkracht in Beeld: Hart van Brabant](#)

Interventies

- Er is gebruik gemaakt van het [Protocol voor Signalering, Screening, en Kortdurende Interventie van Risico Alcoholgebruik bij jongeren gespreksvoering, van het IVO](#) (instituut voor onderzoek naar leefwijzen en verslaving).

Doelen bereikt

De doelstelling van het implementatieproject was om in een periode van 2 jaar het protocol voor vroegsignalering en kortdurende interventies bij alcoholmisbruik door jongeren (IVO) in 2 gemeenten binnen de regio Brabant-Noord te implementeren. In twee gemeenten is het protocol geborgd en in 7 nieuwe gemeenten wordt het protocol geïmplementeerd.

Borging en vervolg

- Gemeenten Veghel en Sint Anthonis hebben toegezegd vroegsignaleren te borgen. Hierin wordt voornamelijk gewerkt aan het netwerk (o.a. via regulier overleg) en deskundigheidsbevordering. Daarnaast hebben 7 gemeenten toegezegd om het protocol te implementeren.
- In het onderwijs is er extra aandacht voor vroegsignaleren tijdens de projectweek alcoholpreventie, naast de reguliere signalering door schoolpersoneel.
- Borging heeft de aandacht binnen GGZ regio Veghel en Land van Cuijk.

Gezondheidsthema

Alcoholgebruik

Tags

Intergemeentelijke samenwerking, intersectorale samenwerking, jeugd, monitoring en evaluatie, (vroeg)signalering

Projectgegevens

Titel: Alcohol 16min geen goed begin, doorstart: Think before you drink

Uitvoering: Gemeente Haaren, Veghel en Sint Anthonis

Looptijd: 08-04-2010 tot 31-12-2013

Status: Afgerond

Contactgegevens:

Yvonne de Goeij

GGD Hart voor Brabant

y.de.goeij@ggdhvb.nl